

Det danske mindretal står overfor enorme udfordringer i de kommende år. Hidtil har Det Sydslesvigske Samråd dog fortabt sig i debatter om organisatoriske strukturer. SSW mener, at en reformproces må tage udgangspunkt i medlemmernes og brugernes forestilling om, hvordan deres mindretal skal se ud i fremtiden.

I de sidste år bliver det mere og mere tydeligt, at det danske mindretal står overfor en hel række store uløste problemer - de unge bliver væk og det er blevet sværere at rekrutere nye personer til foreningsarbejdet for bare at nævne nogle.

Når mindretallet i de forgangne år har drøftet

Samrådet skal åbne porten og høre alle mindretallets medlemmer

Fotos: Flensborg Avis

de danskes fremtid i Sydslesvig, så har det dog som regel været tekniske spørgsmål, der stod i forgrunden. Samrådet har diskuteret organisatoriske strukturændringer op ad døre og ned ad stolper, uden at kunne blive enig

om et resultat.

Tænketank

Dette er en af grundene til, at Grænseforeningens formand har foreslået Det Sydslesvigske Samråd at oprette en fælles „tænketank“. Finn Slumpstrup mener, at Samrådet og Grænseforeningen skal udpege en gruppe personer, der får frit slag til at komme med bud på mindretallets fremtid og vores forhold til Danmark. Samrådet har i november besluttet at arbejde videre med ideen.

SSW har bakket op om ideen om at tænke videre på mindretallets fremtid. Vi har i lang tid kritiseret, at strukturspørgsmål har stået i centrum for debatten i Samrådet. For mindretallet

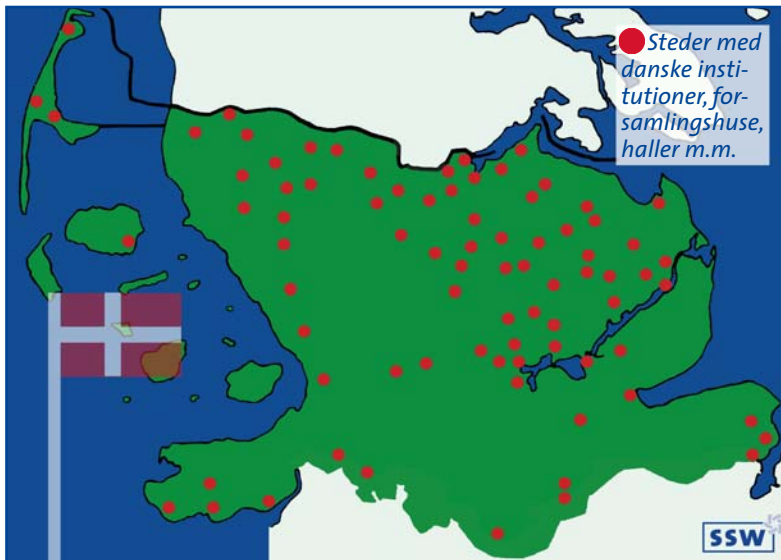
er ingen virksomhed eller interesseorganisation, der bare kan organiseres efter den nyeste managementmode. Det er en folkelig bevægelse.

Folkelig debat

Derfor har SSW også foreslået Samrådet at starte en bred folkelig debat, der kan vise, hvor vi står i dag og hvad de menige medlemmer forventer af mindretallet i morgen. Det danske mindretal trænger til nytænkning, men diskussionen om vores fremtid må omfatte flere mennesker end en lille tænketank og organisationsrepræsentanter. Et sådant demokratisk opbrud kan være med til at finde nye veje og til at styrke sammenhængen mellem basis og ledelse.

Med sit forslag om en „tænketank“ satte Grænseforeningens formand **Finn Slumpstrup** skub i debatten om mindretallets fremtid og forholdet til Danmark.

For et demokratisk opbrud i mindretallet

Mens nogle satser mere på eksperterne, vil SSW sætte det folkelige i centrum: Medlemmerne skal give deres besyv med, før tænketanken begynder at tænke.

Samrådet er hidtil ikke enig om, hvordan forslaget om en "tænketank" skal omsættes. Nogle lægger fortsat hovedvægten på spørgsmål om struktur og organisationernes arbejdsdeling og ser "tænketanken" som det centrale element.

Først basis, så eksperter

SSW har derimod foreslået at bruge processen til en bred meningsdannelse blandt mindretallets medlemmer. SSW bakker op om ideen at lade en lille gruppe tænke koncentreret om, hvad vi kan gøre bedre og anderledes i fremtiden. Vi vil dog først føre

en folkelig debat, som kan danne grundlag for disse overvejelser. Det gælder om at få afklaret, hvor vi vil hen med mindretallet, før man drøfter, med hvilke midler vi kan komme derhen.

SSWs forslag: Regionalmøder og folkehøring

På denne baggrund har SSW foreslået, at Samrådet forud for "tænketankens" virksomhed inviterer alle mindretallets medlemmer til regionale debatmøder og en folkehøring, der kan give den nødvendige bredde i debatten. Resultaterne af disse arrangementer danner så et solidt grundlag for en fri debat i "tænketanken".

Først indhold, så struktur

En bred folkelig debat er det rigtige udgangspunkt for at drøfte organisatoriske ændringer, nye mål, nye strukturer og en ny arbejdsdeling. Først når vi

ved, hvordan medlemmerne ønsker at det fremtidige folkelige arbejde skal se ud, kan vi tilpasse strukturerne efter dette - og ikke omvendt. Ellers løser vi ikke de grundlæggende problemer med at holde og aktivere medlemmerne, som mindretallet står overfor.

Basis fremfor de "professionelle danske"

En "status" over mindretallets virkelighed og ønsker er også helt alment et uundværligt grundlag for at tænke videre. Der findes næsten ligeså mange forskellige opfattelser af, hvad mindretallet er og skal, som vores organisationer har medlemmer. Hvis vi ikke vil overlade det til de sædvanlige "professionelle danske" at tegne billedet, må vi høre vores basis først.

Dette gælder desto mere, fordi det nu engang er helt naturligt at organisationer udvikler et eget liv. Det er ofte deres ansattes og strukturernes interesser der står i forgrunden - og det behøver ikke nødvendigvis at være medlemmernes.

Vejen er et mål

I sidste ende må vi også erkende, at det allerede ville være en stor gevinst for mindretallet, hvis vi kunne få aktiveret og inddraget flere mennesker end bare organisationernes "hårde kerne" i en debat om mindretallets fremtid. På denne måde er vejen også et mål i sig selv.

Medlemstal (2006) og ansatte (2005) i de danske organisationer i Sydslesvig

Sydslesvigsk Forening

13.500 medlemmer
i >100 distrikter
25 tilsluttede foreninger
med 13.000 medlemmer
91 ansatte

Dansk Skoleforening

>10.000 medlemmer
7.450 børn
1.363 ansatte

Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU)

12.000 medlemmer
i 65 foreninger og 4
landsdelsorganisationer
175 ansatte

Dansk kirke i Sydslesvig

6.800 medlemmer
i 35 menigheder
26 ansatte

Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW)

3.800 medlemmer
i >90 distrikter
159 folkevalgte politikere
5 ansatte

SSWs plan Sydslesvig 2020

Sådan forestiller SSW sig en demokratisk meningsdannelse, før "tænketanken" begynder at tænke.

Styregruppe

Samrådet nedsætter en styregruppe, der ikke behøver at bestå af formænd eller forvaltningschefer og planlægger forløbet i detaljer. Gruppen formulerer spørgsmål, der fungerer som ledetråd for hele debatforløbet og får den nødvendige praktiske understøttelse fra organisationernes administrationer.

Dansk Centralbibliotek
16.500 lånere
66 ansatte

Dansk Sundhedstjeneste
17.700 brugere
128 ansatte

Flensborg Avis
5.700 abonnenter
52 ansatte

Fotos: Flensborg Avis & C. Hauschildt

Den færdige plan for debatten og et budgetudkast forelægges og godkendes på et samrådsmøde.

Regionalmøder

Samrådet pålægger styregruppen at planlægge og arrangere regionale debatmøder i efteråret 2007.

Til disse møder i amterne inviteres ALLE medlemmerne af de danske organisationer og foreninger PERSONLIGT. Grundlaget for debatten på disse arrangementer er de centrale spørgsmål, der fungerer som ledetråd, men medlemmerne er frit stillet til at komme med andre emner. Der skal være rigelig plads til fri debat. Møderne dokumenteres.

Folkehøring

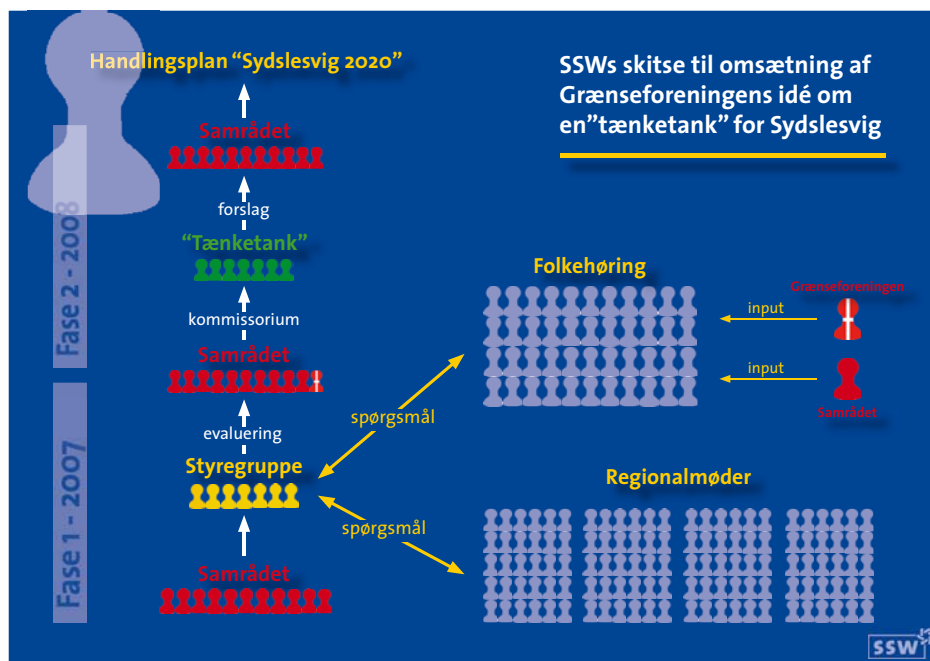
Efter at regionalmøderne er gennemført og evalueret arrangerer styregruppen for Samrådet en 24-timers "folkehøring" en weekend i vinteren 2007 på Christianslyst eller Jaruplund Højskole.

På denne høring drøfter udvalgte personer mindretallets fremtid med udgangspunkt i spørgsmålene og resultaterne fra den regionale debat. Der gives inputs bl.a. fra Samrådet og fra Grænseforeningen.

Til høringen bruges en tilpasset version af det instrumentarium, der har dannet grundlag for folkehøringen om EU i Odense den 29.-30. april 2006.

Deltagerne i høringen skal inviteres personligt med henblik på for at få den størst mulige bredde og fri tænkning. Styregruppen inviterer således, at ca. 100 personer deltager i arrangementet. Omkostningerne i forbindelse med høringen, overnatning og forplejning afholdes af arrangørerne. Høringen dokumenteres.

Efter høringen sammenfatter styregruppen resultaterne og kommer med et forslag til sammensætning af en egentlig tænketank, der arbejder videre med emnerne. Dermed er styregruppens arbejde afsluttet.

Tænketank

Samrådet udpeger i samarbejde med Grænseforeningen en "tænketank" på 10-15 personer. Denne gruppe får frit slag til at arbejde med de spørgsmål, som styregruppen har formuleret hhv. som er opstået i løbet af høringsfasen. Som informationsgrundlag bruges resultaterne fra regionalmøderne og høringen. I efteråret 2008 forelægger gruppen sine resultater for Samrådet.

Handlingsplan

Samrådet arbejder videre med resultaterne fra tænketanken og forelægger i december 2008 en handlingsplan for det danske mindretal. Denne omfatter konkrete indholdsmæssige, strukturelle og organisatoriske tiltag som svar på de spørgsmål der blev formuleret i starten af debatten og i løbet af høringsprocessen. Handlingsplanen drøftes og godkendes af de enkelte medlemsorganisationers gremier og omsættes i løbet af 2009.

SSW må sammen med de andre danske organisationer finde svarene på en række presserende spørgsmål i de næste år, hvis vi vil trives både som enkeltorganisationer og som fællesskab i de kommende årtier.

Det folkelige arbejde skal styrkes

Ligesom alle andre folkelige danske foreninger i Sydslesvig står SSW i de sidste år overfor graverende problemer, som vi endnu ikke har fundet svar på: SSWs medlemstal har været støt dalende i de sidste årtier og antallet af engagerede bestyrelsesmedlemmer følger samme tendens.

SSW har i lang tid levet godt på, at solidariteten i mindretallet var høj. Den vigende tendens i medlemstallet skyldes ikke mindst den kendsgerning, at de gamle, "stærke" årgange i

mindretallet uddør og at de unge ikke længere på sammen måde ser det som en selvfølge at engagere sig i mindretallets organisationer.

Dalende solidaritet

En årsag til denne udvikling er sikkert, at det moderne menneske i dag generelt ikke længere engagerer sig i organisationer. Denne tendens rammer især de dele af det danske mindretal, der er organiseret lokalt og har brug for

folk til det organisatoriske arbejde i distrikter og foreringsbestyrelser.

Fælles problemer

Selv om SSW som politisk parti sikkert også er ramt af et generelt dalende engagement i de politiske partier og den almene "politikere-leder" i Tyskland, så har vi dog også problemer til fælles med andre store organisationer i Sydslesvig. Derfor må vi sammen finde ud af, hvordan vi styrker solidariteten i mindretallet og hvad vi kan gøre anderledes for at få nye kræfter til i organisationsarbejdet.

Vi må finde nye veje at styrke det folkelige element på, der jo netop er kernen i det danske mindretal.

Nye opgaver løser ikke problemer

På denne baggrund står SSW også særdeles kritisk overfor bestræbelser der går ud på at omdefinere mindre-

talsorganisationernes opgaver og at vælge mere overordnede mål for arbejdet. Den tiltagende lobbyvirksomhed på de bonende gulve, for eksempel, kan til tider være nyttig, men den kan ikke erstatte mindretallets politiske arbejde og må ikke svække SSWs forhandlingsposition.

Desuden har man i de sidste år set en tiltagende interesse i at positionere mindretallet som "brobygger" mellem Danmark og Tyskland og som aktør i Europæisk mindretalspolitik. Dette er sikkert spændende for de pågældende personer, men dette er opgaver for de få, som ikke tager medlemmerne med.

Det væsentlige må være at vi får styrket fællesskabet i mindretallet igen. Derfor må dette stå i centrum for "tænketaank"-processen.

Spørgsmål til mindretallets fremtid

- Hvordan skal det danske mindretal se ud om 10-20 år?
- Hvordan løser vi "det demografiske problem", som især SSW og SSF er berørte af? - Hvad sker der, når de stærke årgange uddør og hvordan får vi de unge til?
- Hvordan omgås vi forskelle mellem centrum og periferi – altså at mindretallet i Frederiksstad er et andet end i Flensburg?
- Hvordan kan vi organisere os som mindretal i landlige områder, når flere og flere distrikter må give op?
- Hvordan fremmer vi sammenhængskraften og solidariteten i mindretallet?
- Hvordan fremmer vi interessen for os i Danmark?
- Hvordan sikrer vi forståelse for vores krav til samfundet hos flertalsbefolkningen?

SSW-Landesverband
Schiffbrücke 42,
24939 Flensburg
Tel. 0461 144 08 310,
info@ssw.de